

útil anotar que Busa-N. recull *sis tant* «sextuplus», «*sis anys*: sexennium», *sis dies*, *sis en lo dau Sisavat* format segons *vutavat* (DAG; Vogel).

DERIV: *Sisè* [-seizè etc.; 1345, supra]; la forma *sisè*, -*gia*, ja en Llull i altres textos de fi S. XIII (AlcM); una variant proclítica *sisèn dimer*, *sisèn capítol* en dos docs. de c. 1400 en DAG i AlcM, i amb caiguda dissimilatòria de la sonora intervocàlica *sisèn* en el Privilegi d'Àneu de 1408 (cf. Saroihandy, RFE IV, 44). *Sisena*, *assisenar*; *sisenar*, *sisenació*

Sisó 'moneda de tres quartos' val. [Escrig 1851]: «el burret, que no valia un *sisó*, de vell y flac qu'estava» (MGadea, T del Xè 1, 256). D'aquest ve *sisó* i la seva variant *siseta* com a noms d'ocells de l'Albufera, 'Otis Tetrax' segons el DFA, en textos dels segles XVI i XVII segons el DAG, que hi afegeix, d'una tarifa de caça de volateria val. de 1369. «un *sisó* valia sis diners, com un tudó, un xibert, com un boix ---».

Des del cat. hagué de passar manllevat a Castella i fins a Portugal: el cast. *sisón* del mateix sign ja es troba c. 1335 i c. 1400 en els respectius llibres de Caça de Juan Manuel i de López de Ayala, en un ms. bíblic del S. XV i en textos posteriors que cito extensament en el DCEC/DECH (SISÓN); i Enric de Villena, que com a habitant de València sabia bé les equivalències entre les dues llengües, ho castellanitza en *seysón*. A través del castellà, havia arribat al portuguès, on ja el tenim documentat en textos de caça o tarifes, de 1253 (*cison*), princ. S. XVII (*sizões*), i en quatre *cantigas* gallegues i portugueses del S. XIII (potser ja c. 1230). Es comprèn que la gran quantitat de volateria de l'Albufera difongues el mot ben aviat entre la noblesa caçadora de tota la Península, car si el mot hi fos autòcton hi hauria tingut la forma *seisón*; de tota manera les dates portugueses ens podrien donar a entendre (si no estan més o menys antedatades), no havent estat conquistada i catalanitzada València fins a 1238, que ja havia començat a estendre's des del Delta del Llobregat, el Baix Emp, Golf de Roses i les platges rosselloneses, altres grans centres de caça per als ocells de pas

Sembla que amb *sisó* hàgim de fer anar el nom d'un altre ocell, també d'Albufera i camallarg com el *sisó*: ABoscà en el seu catàleg d'ocells valencians (GGRV, p. 522) porta el «*sistot mari*, picaport o torrellart», altre nom de l'Ibis, «Numenius arcuatus» segons AlcM; p. ex., si *sisó* ve de SEX, *sistot* fàcilment pot sortir de l'ordinal corresponent SEXTUS, i si el mot fos de nissaga mossàrab se'n donaria compte fins a l'últim detall. *sisó* pogué venir al val. des del Princ. amb la Conquesta (puix que ja devia ser un nom català, segons hem vist, abans de 1238) i la història dels dos ocells i els dos noms, provinents de llocs diversos, hauria fet que fossin afectats a espècies diferents. També hi pogué intervenir alguna influència dels noms d'ocells albuferencs camallargs compostos de *sés*: *si(s)-veri* i *sesdhome*, que hem estudiat a SEURE

Un altre que no hauríem de separar de *sistot* és *singlòt*, també camallarg: «Después venían los pájaros del lago menos vulgares --- el *agró* o garza imperial ---

el *singlòt*, hermosa zancuda, de espléndido plumaje de un verde brillante ---», Blasco Ibáñez (*Cañas y barro*, p. 167). Aquest plomatge esplèndid ens fa pensar, però, en el *cigne*: i en efecte no hi ha objecció fonètica important, puix que *cigne* sona *smgne*; i si, per una banda, es podria entendre l'addició de -ot com un mitjà d'expressar que no era exactament un cigne, encara millor ho comprendrem tot plegat si admetem que hi ha contaminació de *sistot* Altrament el que porta AlcM és *siglot* «ocell camallarg de les espècies *Ibis falcinellus* i *Numenius arcuatus*», en el qual l'omissió de la -n- potser és deguda a la influència de *cigonya*, o partir de la pron. etimològica de *cigne*

Sislot, gran com un tudó, val. segons AlcM, remeient a *xrlot*: d'aquestes dues formes l'originària deu ser aquella, de la qual sortirà *xrlot* amb el canvi normal de *sl* en *rl*, i la palatalització corrent de *sl-* (com en *xiular*, *xiulet*); i quant a *sislot* ajunta *sis-* de *sisó* i *sistot* amb la -l- de *singlot*. Ja ens en apartem més en tots els aspectes amb els *sistrons* de Benasc, puix que són 'toids' i mirats com a gormands de raims: «els *sistrons* van a la parra a minchar ugues» (Ferraz, 98); Ballarín dona *sistrón* i *sistra*, aquest com a més petit, i definint-lo com a «pájaro de paso, mayor que el gorrión»

Aquí de tota manera hem de veure certa intervenció de *tord*, i també de l'onomatopèic *SIT*, moixó més semblant; això no descarta que hi hagi almenys contaminació del grup de *sisó*, *sistot* etc., car sense aquest no donem compte de la -s- interna de *sistrons*; i en efecte arran de Benasc, a Bonansa, hi ha una variant sense -r-, o sigui *sisó* «ocell semblant a la torlla, però un poc més menut i de color clar» (AlcM). Si res té a veure amb aquest conjunt *serclet/seclet*, serà molt menys puix que és nom de peix (veg. XESCLET).

Seixanta, del ll. SEXAGINTA id., contret en *SEXANTA* per la major part del ll. vulgar (it. *sessanta*, fr. *soixante*, oc. *seixanta*); segons Desclot en la batalla de Las Navas (1212) «la primera scala dels sarraïns --- eren 60 000 per nombre» (§ 5) que alguna ed. posa *xixanta milia*, però el ms. seguit pels NCl ho porta en nombres romans LX. Hi ha *sexanta* en JMarc (1371); en JRoig: «noranta-cinc / o cent anys tinc, / dels quals cinquanta, / o los xexanta, / del meus millós, / penes, dolós / m'han espletat» (v. 15724); segons el ms., però *seixanta* segons l'ed. princeps (1530) i la segona *Sixanta* en un doc. val. de 1460 (Gual C., *Congr. Hist. Cor. Ar.* IV, 494). Avui hi ha, quasi per tot, formes populars discrepans de la culta: *sisánta* (-tə) està molt estesa per les comarques del Princ. (fins al cap del Pallars Tavascan, 1934), *ššántə* és la que sempre he sentit predominant a Bna. [1910, recordo que fins c. 1925 trobava que la forma literària era inoïda parlant], *ššánta* Tor de VFerrera, 1932. *Xixanta* amb tots els seus cpts. etc. és ja la forma del Busa-N., 1507; amb «*xixantè* en anys de edat: sexagesimus».

Ššántə també Bna, gent d'edat o de parlar poc vulgar i més encara a les comarques del Princ.; Giner donava *sixanta*, i més aviat *xixanta*, com a formes corrents en el parlar popular valencià, però *seixanta* mi-